

ние въ Лъсковецъ посочва последното това заселище като вакуфъ на нѣкой си Хрюстемъ бей, който е покровителствувалъ заминаващите за Цариградъ Лъсковци. Въобще, тукъ се срѣщаме съ движения на работни ръцъ, които далечъ отъ да напуштатъ огнищата си само за прѣхрана, сѫ били задължени да изпълватъ известни функции по силата на тъй учрѣдените въ тогавашина Турция военно-административни институти, отъ които постепенно сѫ сѫ откъсвали *за своя смѣтка*, като сѫ ги използвали за своите собственни, стопански интереси. (Косенето на султанските чаири, пасенето на конете и стадата — къмъ края на робството — се е оперирало отъ *цигани*, а не отъ *българи*); II) обръщането на българските занаятчии, въ случая градинарите, отъ Цариградъ къмъ Брашовъ не е тъй случайно. Извѣстно е, че Брашовъ прѣзъ XVIII-я вѣкъ, дори до половината на XIX-я, като търговски центръ, бѣ възела между мрачната турска империя и прѣдничавия Западъ. Отъ тукъ и обръщането на по-голѣмата част отъ българските търговци къмъ Брашовъ, вместо къмъ Цариградъ. Създаването на този центръ се дължи на австро турските войни, както създадението слѣдъ него търговски центрове за българските търговци и емигранти: Браила, Галацъ, Тулча и т. н. се дължатъ на руско-турските войни. При това, не трѣбва да забравяме, че отиващите въ Брашовъ български търговци и занаятчии сѫ отивали като у дома си — защото една трета отъ тамошното население тогава е било *българско*, туземно и емиграционно.

Че за градинарството въ самата България е имало и има условия се види, прѣди всичко, отъ фактъ, че съ разширяването на градинарските маршрути въ чужбина, се разпространява градинарството и въ самата България, на първо време и прѣдимно въ сѣверната ѝ част: въ по-видните ни центрове Шуменъ, Варна, Русе, Видинъ и Силистра, гдѣто сѫ квартирували турски гарнизони